

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Tervezési Stúdió (építészet, belsőépítészet, urbanisztikai és tájépítészeti kontextusban) 6. - integrált				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Kovács Csaba (20) 979 0274, email: kovacs.csaba@mome.hu Barcza Gergely (30) 302 9789, email: barczagergely@gmail.com				
Kód: B-EP-601	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): Építőművészet BA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 6.	Kredit: 10	Tanóraszám: 96 Egyéni hallgatói munkaóra:
Kapcsolt kódok: B-EP-601-2019 ER-ARCH-BA_601	Típus: szeminárium, terepgyakorlat, konzultáció	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Tervezési stúdió 1-5., Nyári építési gyakorlat				
A kurzus célja és alapelvei: A Tervezési Stúdió 6. célja, hogy az eddig megszerzett tervezési ismereteket nagyobb komplexitású építészeti feladatok kapcsán bővítse és mélyítse. A szemeszter meghatározó tervezési feladata komplex, kis vagy közepes méretű, jellemzően középület funkciójú épület, vagy épületrekonstrukció tervezése, valamint tágabb környezetének koncepció szintű tervezése. Az épület és környezete együttes vizsgálata és kezelése, az összefüggések megértése fontos szempont. Cél az építészeti és belsőépítészeti szempontrendszernek további megismerése és egységes szemléletű alkalmazása környezettől függő tájépítészeti és/vagy urbanisztikai kontextusba ágyazva. A konkrét tervezési feladat szerves része az előzetes kutatómunka, melynek múltbéli és kortárs analóg helyzetek felkutatása, elemzése, megértése és értékelése is része. Esetenként a meglévő épület, épületmaradványok és környezetük felmérése is a feladat részét képezi. A koncepcióalkotás és a tervezés során a szakági (tartószerkezeti, épületgépészeti, épületvillamossági) összefüggések követelményeire is figyelemmel kell lenni, oly mértékben, hogy a következő szemeszterben a Műszaki Ismeretek tantárgy keretein belül lehetséges legyen kijelölt részleteinek kiviteli terv szintű feldolgozása.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Építész tervezői kompetenciák				
Tudás: Gyakorlatot szerez az építőművészethez kapcsolódó művészeti kutatás módszertanáról, az adat- és forrásgyűjtési, kezelési, szelekciós és értékelési módszerekről. Megtapasztalja az analitikus, kreatív, intuitív gondolkodásmód működését, főbb különbségeit, folyamatait, valamint megismeri az alapvető koncepciófejlesztési módszereket. Megismer szakmaspecifikus tervezési, alkotási metódusokat, ismerkedik a tervezési, alkotó folyamatok egyes fázisaival, összefüggéseivel. Ismeri a kreativitás és a design gondolkodás működését, és érti, hogyan alkalmazhatók ezek összetett problémák megoldásához. Magas szintű, kiművelt esztétikai és kritikai érzékkel, valamint kialakult ízléssel rendelkezik. Általános ismeretekkel rendelkezik az építőművészetben alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, eszközökről, technikákról, tisztában van a főbb építési, technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.				

Ismeri és érti saját erősségeit és gyengeségeit a szakmai tevékenységben, és érti hogyan lehet hasznos számára az élethosszig tartó tanulás és a megújuló tudás.

Érti és ismeri a fenntarthatósággal kapcsolatos építészeti kérdésköröket.

Érti és ismeri a tradícióval és innovációval kapcsolatos építészeti kérdésfelvetéseket.

Érti a folyamatszervezés, idő- és erőforrásmenedzsmment alapvető működését, illetve alkalmazását az építészeti tervezés területén.

Képesség:

Önálló építészeti koncepciókat fogalmaz meg.

Kreatív, intuitív, analitikus, valamint integratív alkotói módszereivel kilép a megszokott keretrendszerekből és új koncepciókat, innovatív megoldásokat keres.

Korábban megszerzett tudását és tapasztalatait rendszerezi, és építészeti alkotói munkája során alkalmazza.

Konzekvensen visz végig tervezési, alkotó folyamatot, alkotói döntéseket hoz meg, és építészeti alkotást hoz létre.

Kiválasztja és alkalmazza a megfelelő eszközt, módszert, eljárást, építési- és gyártástechnológiát koncepciói és tervei megvalósításához.

Tervezői, gyakorlati tapasztalattal rendelkezik.

Alkalmazza szakterülete etikai és szerzői jogi normáit, továbbá a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

A hagyományos keretrendszerből kilépő, innovatív megoldásokat is keres, fejleszt.

Felismeri a megőrzésre, megmentésre méltó építészeti értékeket, és munkája során tiszteletben tartja ezeket.

Kísérletezik, kutat, alkotói és innovatív céljai elérése érdekében.

Építési munkája során együtt tud működni saját szakterülete, társszakmák és különböző művészeti területek képviselőivel.

Részt vesz projektek, folyamatok és erőforrások menedzselésében, csoportban dolgozva vezető szerep ellátására is képes, irányítja az alkotó, tervező és megvalósító tevékenységet.

Képes megítélni saját kompetenciáit, szakmai erősségeit, gyengeségeit, és értékeli, hogy a tervezési, alkotási folyamat során hol van szükség külső kompetencia bevonására.

Ismeri és betartja az építész szakmai etikai és szerzői jogi normákat, továbbá

a szakmai elvárásoknak megfelelően alkalmazza tudását eltérő intézményes keretek között is.

Attitűd:

Aktívan keresi az új szakmai ismereteket, módszereket és technikákat, figyelemmel kíséri a kortárs művészeti, társadalmi, gazdasági, piaci, ökológiai és információ-technológiai folyamatokat, tendenciákat.

Folyamatosan törekszik építészeti koncepciók megfogalmazására.

Minőségi és értékorientált szemlélet, művészi érzékenység jellemzi építőművészi alkotótevékenységét.

Rugalmasan és adaptívan viszonyul építőművészi tevékenységében az új típusú kihívásokhoz, problémákhoz és helyzetekhez.

Építőművészi alkotómunkájában motivált és elkötelezett.

Tudatosan gondolkodik alkotásainak társadalmi, kulturális, közösségi, környezeti és gazdasági vonatkozásairól, és törekszik szakmája etikai normáinak betartására.

Saját építőművészi alkotó-, tervező tevékenységét képes elhelyezni a tágabb kulturális, gazdasági és piaci kontextusban.

A saját építőművészi alkotó-, tervező tevékenységével kapcsolatos társadalmi és ökológiai igényeket felismeri, azonosítja, azokra reflektál.

Társadalmi és ökológiai szempontból érzékeny és elkötelezett, munkájában törekszik a fenntarthatóság szempontjainak érvényesítésére.

Befogadó, toleráns és empátikus a különböző társadalmi és kulturális csoportokkal

és közösségekkel szemben.

Autonómia és felelősségvállalás:

Saját építészeti - művészeti koncepciót alkot, amelyet önállóan vagy csoportmunkában valósít meg. Építészeti koncepcióit szakmai és társadalmi felelősségvállalás jellemzi.

Szakmai orientációja kialakult.

Vezetett vagy felügyelt helyzetben a tervezési/alkotófolyamatot konzekvensen viszi végig, alapvető tervezői, alkotói döntéseket hoz meg, és originális alkotást hoz létre.

Saját építészeti tevékenységéért, az alkotófolyamatért és annak eredményeiért felelősséget vállal.

Munkáját szakmai és társadalmi felelősségvállalás jellemzi.

Szociális érzékenységgel fordul a társadalmi kérdések felé.

Szakmai kérdésekben önállóan vagy vezetéssel tájékozódik, kialakult ízléssel és kritikai érzékkel bír.

Felismeri építészeti tevékenységének társadalmi, kulturális, közösségi és környezeti hatásait.

A szakmai közösség tagjaként felelősséget vállal közösségért, az építészet tárgyi, környezeti és eszmei értékeiért és etikai normáiért.

Interdiszciplináris tevékenységekben is autonóm módon és felelősen tevékenykedik.

Tervező tevékenységét megadott szakmai program alapján vagy saját művészeti koncepció mentén végzi, önállóan vagy irányított szakmai helyzetben.

Saját építőművészi munkájáért, tevékenységéért felelősséget vállal.

Az általa vezetett projektekért, tevékenységeikért felelősséget vállal.

Felismeri, hogy alkotótevékenységével egy szakmai közösségbe, szakmai normarendszerbe illeszkedik.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

Egyszerűbb vagy bonyolultabb komplexitású középületek, közösségi használatú épületegyüttesek, egyéb (speciális/kiegészítői) építmények megismerése, elemzése. ^{[1][2]}Nyilvános és privát használatok fokozatai, átmenetei, kapcsolatai, karakterei, sajátosságai. ^{[1][2]}Természeti és/vagy urbánus lokációk, zöldmezős és/vagy barna mezős beruházások komplex jellegzetességeinek megismerése, elemzése. ^{[1][2]}Örökölt értékek, védett épületek jellegzetességeinek, problémáinak megismerése.

Kontraszt vagy illeszkedés, karakter, viselkedés, térrendszer, tömegformálás, anyaghasználat, színek, fények, konstrukció, működés, üzenet, stb. - a félévekben lehetséges eltérő hangsúlyokkal vizsgálni ezeket a fajsúlyos szempontokat az adott építészeti problémakör jellegzetességeihez

illeszkedően. ^{[1][2]}Összetett funkcióknak megfelelő bonyolultabb térstruktúrák szerveződési lehetőségei, kapcsolatai, releváns szakági problémakörök (tartószerkezeti, épületszerkezeti, épületgépészeti, épületvillamosság, stb.) megismerése, figyelembe vétele.

Feladatkiírás:

Motto, Helyszín, Program:

A Gellérthegy lankás, déli lejtőjének a déli vasútig tartó lapályos előtere csak a két világháború közötti időszakban kezdett el beépülni. A francia apácák nőnevelő intézetét neobarokk gimnáziumok, templom, zsinanóga, társasházak, szocreál lakótelepek, szállodák követték. A Feneketlen-tó közvetlen közelében, a körbeépített lakótömbök között a Zombolyai, Ulászló és Kökörccsin utcák által határolt saroktelek azonban mindmáig megmaradt jórészt fás, kevésbé beépített területként. A XI. kerületi önkormányzat tulajdonában álló telek eladását és a korábban itt működő védőnői szolgálat és kertjének helyére tervezett társasház építését a helyi civilekből szerveződött közösség tavaly sikeresen megakadályozta és párbeszédre alapuló közösségi tervezést szorgalmazott.

A telken több meglévő épület található melyek megtartása, átalakítása, bővítése, részleges vagy teljes bontása alapvetően tervezői döntés kérdése, a Kökörccsin utcai, földszint + emelet kialakítású, bordó

épületet mégis megtartásra javasoljuk. A meglévő zöldfelületek védelme, közparkként való megnyitása és a telekhez kapcsolódó közterületek rendezése építészeti, tájépítészeti és urbanisztikai eszközökkel szintén a tervezési feladat része.

A terület kiválóan alkalmas a legfiatalabb -bölcsődés, óvodás, kisiskolás- korosztályt célzó funkciók befogadására, a feladat tehát egy - az ő igényeiket kielégítő -, többcélú, kifejezetten család-bababarát kulturális és szabadidős központ létrehozása. A cél egy olyan komplex intézmény kidolgozása, ahol nemcsak a gyerekek, de a szüleik is jól érezhetik magukat, ahol lehetőségük van egy pillanatnyi szünetre és ahol megihatnak egy kávé, dolgozhatnak, vagy nyugodtan beszélgethetnek a barátaikkal, amíg a gyerekek játszanak, ahol születésnapokat és különböző rendezvényeket, színi előadásokat, zenés foglalkozásokat is meg lehet tartani, és ahol a napközitől a nyári táborokig sokféle programmal várhatják a kicsiket és nagyokat.

A különböző foglalkoztató és játék- és előadóterek, csoportszobák mellett, gondolni kell természetesen a telepítési koncepció függvényében a szükséges kiszolgáló helyiségekre (közlekedők, wc-k, raktárak.)

A bővítmények vagy az új épületek volumene, igazodjon a környezet léptékéhez.

Az épület anyaghasználatát, építészeti megjelenését a környék értékeire figyelemmel, de nagy szabadságfokkal alakíthatja mindenki. Ezzel összefüggésben a helyi szabályozási terv előírásaival is meg kell ismerkedni, de megfelelő, alapos indoklással attól el lehet térni.

A feladat megoldásához szükséges a helyszíni látogatás és a közvetlen környezet megismerése, valamint a hasonló jellegű magyarországi és nemzetközi intézmények, központok, építészetének tanulmányozása.

Építészeti program:

- kávézó/teázó/gyümölcsbár terasszal, kertkapcsolattal
- könyvesbolt/ajándékbolt
- előadóterem (120 m²): multifunkcionális tér maximum 80 fő részére, ahol különböző eseményeket lehet tartani a könyvbemutatóktól, olvasói találkozótól a kisebb amatőr színházi előadásokig vagy szakmai beszélgetésekig.
- előadóhoz kapcsolódó catering (befogadó) konyha
- nyilvános wc, ami kiszolgálja a házban lévő összes közönségforgalmi igényt (OTÉK szerinti kialakítással)
- szükséges kiegészítő helyiségek (előterek, lépcsők, felvonó, gépészeti helyiségek, szociális helyiségek, stb.)
- kisebb irodai egység az intézmény adminisztratív irányításához rendezvényszervezéshez (max 20 m²)
- coworking terület, ahol elsősorban környékbeliek és a gyerekek szülei tudnak alkalmilag, vagy rendszeresen dolgozni
- gyermek játszó, megőrző, ahol a gyerekek rövid idejű (1-3 órás) tartózkodása biztosított
- védett kertrész, játszótéri elemekkel a gyermek játszóhoz kapcsolódóan, időben megoszló használattal
- közterületi parkos kert kialakítása, zöldfelületek megnyitása
- minimális parkoló kialakítása, részben a csatlakozó közterület újragondolásával
- épületek tetőszintjének hasznosítása

Célja:

Az építészet, mint élmény megélése, megértése a tervezési módszertan tudatosítása és gyakorlása természeti, épített és kulturális örökséget hordozó komplex közegben.

Eszközei:

Terepgyakorlatok, felmérések, anyag és szerkezeti kísérletek, építészeti programalkotás, előadások, konzultációk, prezentációk.

Módszerei:

Megfigyelés, analízis, kutatás, felmérés, tervezés, modellezés, bemutatás, tesztelés.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus menete, az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük (több tanár esetén akár a tanári közreműködés megosztását is jelezve):

8. hét / 2023.02.23.	évindító megbeszélés, feladatkiadás, terület bemutató előadások, egyeztetés/ szemináriumi terem-stúdió, helyszíni kirándulás / terepgyakorlat
9. hét / 2023.03.02.	konzultáció, programalkotás / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
10. hét / 2023.03.09.	konzultáció, programalkotás / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
11. hét / 2023.03.16.	konzultáció, koncepció kialakítása / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
12. hét / 2023.03.23.	KISKIPAKOLÁS I. - prezentáció (konceptcionális terv bemutatása) / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
13. hét / 2023.03.30.	konzultáció / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
14. hét / 2023.04.06.	konzultáció / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
15. hét / 2023.04.13.	konzultáció / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
16. hét / 2023.04.20.	KISKIPAKOLÁS II. - prezentáció (konceptcionális terv bemutatása) / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
17. hét / 2023.04.27.	konzultáció / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
18. hét / 2023.05.04.	konzultáció / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
19. hét / 2023.05.11.	konzultáció / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)
20. hét / 2023.05.18.	feldolgozási hét / stúdió (otthontér) / a konzultációs óra elmarad - egyéni megbeszélés szerint pótolható
21. hét / 2023.05.22.	KIPAKOLÁSI HÉT - kipakolás - prezentáció (végleges konceptcionális terv bemutatása) / szemináriumi terem - stúdió (otthontér)

A hallgatók tennivalói, feladatai:**csapatmunka:**

Csoportos terepgyakorlat, csoportos helyszín-, és amennyiben szükséges épület felmérés, részben csoportos, részben egyéni kutatás, előkészítés, programalkotás, környezet bemutatása a prezentációk során.

Egyéni munka:

A szemeszter alapvetően egyéni tervezési feladatot jelent (építészeti, belsőépítészeti, tájépítészeti koncepció kidolgozása, bemutatása), de a helyszín és a program megismerése történhet csapatmunka keretében.

A tanulás környezete: (pl. tanterem, stúdió, műterem, külső helyszín, online, vállalati gyakorlat stb.)

- szemináriumi terem, külső helyszín, stúdió (otthonterek) a kurzus megtartásának minimális feltétele hatékony digitális képmegjelenítő rendszer léte (sötétítés és projektálás, minimum full HD felbontásban, 16:9 képarányban, megfelelő fényerővel, vagy 16:9 képarányú minimálisan 65" képátlójú digitális full HD televízió, HDMI kábelezéssel) előnyös, ha a szemináriumi teremben, vagy stúdióban kézi rajzolóhoz alkalmas tábla is található az előadások során nélkülözhetetlen az ausztikailag alkalmas tér, de ez a konzultációkhoz is előnyös a stúdiók (otthonterek) mellett a kis kézi modellműhely nélkülözhetetlen a hatékony munkához, de a Tech-Park műhelyháttéré is nagyon fontos, különösen a faműhely, fémműhely, és a modellműhelyek

Értékelés:

(Több oktató és oktatónként külön értékelés esetén oktatónként megbontva)

Teljesítendő követelmények:

Részvétel a konzultációk min 80%-án, a helyszínbemjárásokon, a kapcsolódó előadásokon, és a kipakolásokon.

A vizsgaszabályzat szerinti minimális jelenlét kötelező, aki ezt nem teljesíti, annak a szemeszter teljesítése nem fogadható el!

Elvárás a folyamatos munka és aktív közreműködés.

Aktív részvétel a csoportmunkában (I. fázis-felmérés, felmérési dokumentáció létrehozása a teljes évfolyam együttműködésével), II. fázis-2/3 fős csoportokban urbanisztikai-tájépítészeti koncepció kidolgozása, III. fázis-egyéni munkával kreatív és innovatív egyéni építészeti alkotás (épületterv) létrehozása.

Eszközök és módszertan tudatos használata.

Minden konzultációra kötelező minimum egy modellt és skicceket, szerkesztett rajzokat hozni, melyeket kötelező megőrizni, és a kipakoláson a betekintést biztosítani!

Ezeket a vázlatokat, skicceket, terveket, stb. mindenkinek kötelező a konzultáció előtti napon feltölteni az egyeztetett digitális felületre (google drive). A pandémiás fenyegetettségre tekintettel fel kell készülnie mindenkinek a digitális kommunikációra.

Beadandó anyagok:

Cél a terv hiteles megjelenítése az összefüggések, megvalósíthatóság, érzékelhetőség szempontjából, különböző léptékekben (1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500, 1:200, 1:100, 1:50, 1:20, 1:10, 1:5, 1:2, 1:1 léptékben egyaránt, az adott megoldáshoz illeszkedően).

Ez ajánlott a következő médiákon keresztül (a minél teljesebb bemutatás kötelező cél):

- modellek (morfológiai/ tektonikus/ szimbolikus/ anyagszerű)
- helyszínrajz, alaprajzok, metszetek, homlokzatok, falnézetek
- kontextus diagramok, használati diagramok, szerkezeti diagramok, időbeli működési ábra
- anyaghasználat
- mood-board (szín és anyaghasználat)
- külső-belső perspektív nézetek (látványrajzok), vagy axonometrikus ábrázolások
- film, hanganyag, animáció
- szöveg (múleírás)
- közös blogra, vagy digitális tárhelyre való feltöltés
- a tervek feltöltése a kijelölt MOME ÉPI-s archivumba, egyeztetett tartalommal, felbontásban, és formátumban (kötelező kritérium)

Értékelés módja:

gyakorlati jegy, 1-5 fokozatú osztályzat (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles)

Milyen módszerekkel zajlik az értékelés?

Kiskipakoláson és évvégi kipakoláson tervezési folyamatot és a terveket, modelleket, stb. bemutató prezentáció mindenki számára kötelező. A prezentációt kérdések-hozzászólások követik a részt vevő tanárok részéről. Az értékelést az adott kurzust vivő tanárok készítik, és egy érdemjegyben összegzik. A prezentációs anyagok digitális feltöltése az Építészeti Intézeti szerverhelyre kötelező! A beadandó anyagok teljeskörű digitális dokumentálása és az előírt formátumban történő feltöltése az Építészeti Intézeti szerverre a teljesítés feltétele!

Az értékelés szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben):

Az értékelésben az építészeti-belsőépítészeti munka kvalitásait, a jelenlét és együttműködés intenzitását és a prezentáció minőségét súlyozottan vesszük figyelembe (részletesen lásd az érdemjegy kiszámításánál).

Az érdemjegy kiszámítása:

60% kutatás, előkészítés, építészeti-belsőépítészeti tervezés, kontextus megértése, környezeti kapcsolatok megoldása, kreativitás, újszerűség, térszervezés, tektonika, fenntarthatóság, arányosság, harmónia

20% jelenlét, figyelem, aktivitás, együttműködés, csapatmunka, folyamatos fejlődés, szorgalom

20% vizualizáció, érzékletes megjelenítés, hitelesség, kommunikáció, prezentáció

Az érdemjegy kiszámítása (az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a végső érdemjegyben? {pl. arányok, pontok, súlyok}): átlagolás a megadott szempontok szerint

Kötelező irodalom:

- Juhani Pallasmaa: A bőr szemei (Typotex, fordította: Veres Bálint)
- Építés és tervezéstan – Kézikönyv építészek, tervezők, beruházók, kivitelezők, oktatók és hallgatók számára: Ernst Neufert, Győri Róbert (Ludovika Egyetemi Kiadó Nonprofit kft.)
- Középkülső tervezése: Gáboros Lajos (Tankönyvkiadó, 1978)

Ajánlott irodalom:

- Térformák, társadalomformák 1.-A tanulás helyei: iskolaépítészet (Martin Opitz kiadó, szerk.: Tamáska Máté, Sárkány Péter)
- Kindergartens – Schools & playgrounds (FKG, Ana G. Canizares)
- További ajánlások a félév folyamatába illesztve várhatóak

Egyéb információk:

ajánlott internetes fórumok: ArchDaily, Plataforma Architectura, Design Boom, Architizer, Dezeen, Építészfórum, Oktogon, MÉonline, Designisso, stb.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- *nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,*
- *felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,*
- *más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,*
- *teljes felmentés adható.*

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Egyeztetés szerint, elsősorban külső okok miatt elmaradó órák pótlására lehetséges